

לשון הופר

גיליון מס' 16 – אפריל 2004

שלום רב,

אנחנו פונים ומבקשים להשיב על סקר שביעות הרצון שהעברנו אליך לפני כחודש.
קבלת המשוב ממך המגדל, חשובה לנו מאוד ותעזור לנו במאמצים הנעשים לשיפור איכות השירות.

עובדי ומנהלי שיאון מאחלים לך ולבני משפחתך חג פסח שמח.

בברכה,
שאול רשף.

שיאון

חברה ישראלית
להזרעה מלאכותית
מ"וטיפוח בע"

המערכת:
אתר צפון

דואר שריד 30099
טל': 04-6540142
פקס: 04-6545486

E-MAIL:
north@sion-israel.com

דרום אתר

ג' שקמים 79800
טל': 08-8592812/3
פקס: 08-8593381

E-MAIL:
south@sion-israel.com

ראוי 3867 - מה קרה....

פוריותם של הפרים נבחנת במבחן מיוחד המבודד את אפקט הפר משאר הגורמים המשפיעים על הפוריות. בקרוב נפרסם בנפרד את רמת פוריותם של כלל פרי הלוח. כפי שפורסם, נמצא שהזרעותיו של "רוגי" גורמות לאחוז התעברות נמוך במיוחד השונה בצורה מובהקת משאר פרי הלוח. החלטנו לבדוק את זרמתו בבדיקות השונות מבדיקות השיגרה המבוצעות ב"שיאון". נמצא שזרמת הפר פגומה ברמת הגרעין. למרות זאת, הזרעות שבוצעו לאחר הממצאים הללו הביאו להריונות מוצלחים, כולל בהזרעות של העברת עוברים. "רוגי" הינו אחד הפרים הבולטים מקוו הדם של "רויאל" ההולנדי ותכונותיו הן בעיקר בריכוזיות מרכיבי החלב. הוא כיום הפר הנבחן הטוב ביותר בישראל ועומד על רמה של 827 ק"ג (עליה של 83 ק"ג חמ"מ בהשוואה למבחן הקודם). בנותיו הן ריכוזיות מאוד, במיוחד באחוז השומן. מהימנות מבחנו עלתה ומתבססת על 91 רשומות שחלקן החל תחלובה שנייה. הוא איננו נמצא בלוח הפרים אולם הוא זמין לכל דורש. רפתנים אשר רוצים להשתמש בו בהזרעות ראשונות בפרות מסוימות, עוד לפני החודשים החמים, יפנו למזריע ויקבלו את הזרמה.

סיכום תנודות הפרים בין המבחנים של אוגוסט 2003 - פברואר 2004

הפרש	PD01		שם ומספר הפר	
	פברואר 2004	אוגוסט 2003	סורפדו	שם ומספר הפר
103	808	705	3881	גלס
83	733	650	3903	מוח
47	825	778	3811	סופון
41	712	671	3869	מסבו
39	675	636	3872	סורפץ
28	584	556	3803	סקובו
10	746	736	3908	גלס

סקירת לוח פרים-פברואר 2004

במבחן אוגוסט 2003 נכנסו ראשוני הפרים ילידי 1998 אשר ברובם היו בני פרים הולנדים כ"רויאל", "טורנדו" ו-"לורד לילי" לצד קווים ישראלים. סה"כ 14 נבחנים כאשר תכונות השיפוט הגופני נמצאות בממוצע ואף למעלה מזה. בלוח קיימים 5 פרים נבחנים שבמקורם היו צעירים מבטיחים - 36% מכלל הנבחנים. כיוון שהזרעת העתודות היא ברובה המכריע בפריים בעלי תכונות שיפוט טובות (בעיקר בעטין ורגלים), אנו מבחינים כיום יותר ויותר בפריים בעלי שיפוט גופני טוב. שני פרים ירדו ויצאו מהלוח - "רופ ירד ב-385" ו"לידר" ירד ב-348 ק"ג חמ"מ ושני פרים חדשים נכנסו - "בר", ו"מרסיה", כל התנודות וההסברים בהמשך. פיזור ההזרעות בין מגוון הפרים בלוח היא תמיד המלצה "בטוחה" יותר. לכל קבוצת פרים בלוח יש את התכונות החזקות והחלשות שלה ותמהיל גנטי נכון מבטיח התקדמות גנטית בטוחה יותר עם יתרון של שונות חשובה בין קווי הדם השונים.

פריים להזרעת עצלות

מבחן אופן המלטה בעגלות				
שם	מספר	חמ"מ	% תמותת וולדות	% המלטה קשה
גלס	3908	746	0.8	1.3
גד	7010	677	1.3	1.6
און	7027	677	0.8	1.2
אבשה	3651	660	0.7	1.3
מידן	3758	623	-0.2	0.3
סקובו	3803	584	-2.3	-1.7

המרה ממבחן אופן המלטה במבכירות				
שם	מספר	חמ"מ	% תמותת וולדות	% המלטה קשה
בר	3966	732	-0.1	0.8
מסבו	3889	712	0.9	1.8

נקודות נוספות:

1. בר מופיע בלוח עם נתוני אופן המלטה שונים, אנא, תקנו את הלוח לנתונים אלו.
2. בנוסף לפרי הארץ אנו מציעים שני פרים מארה"ב המתאימים להזרעת עגלות וזרמתם מסובסדת: בוני הידוע וטרדוואי - חדש.

השידוך שלו לפרות החשודות לנשאות בגן זה לא רצוי. "טורפדו" מאוד ריכוזי ומתאים לפרות שופעות חלב. נתוניו מתבססים על 283 רשומות עם ממוצע של 259 ימיי חליבה - בנותיו החלו תחלובה שניה. הוא הגבוה ביותר בשומן (ק"ג ואחוז) ובאחוז חלבון. בנותיו מצטיינות בעטין וברגליים והישרדותן בעדר גבוהה. פוריות בנותיו נמוכה וזוית האגן שלו מצביעה על אפשרות להמלטות קשות. אינו מומלץ להזרעת עגלות.

3. גלס 3908 (גופיXצלסיוס, משק אם - קיבוץ יסעור): מופיע פעם שלישית בלוח הפריים עם יציבות נתונים המתבססת על 286 רשומות עם ממוצע של 246 ימיי חליבה בתחלובות ראשונה ושניה. "גלס" מצטיין בפוריות בנותיו והיא הגבוהה ביותר בלוח. הפר גם גבוה בק"ג ואחוז שומן ובהישרדות בנותיו. למרות היותו בן של "גופי" תכונות השיפוט הגופני שלו ממוצעים. לפר יש מבחן המלטה עם נתונים סבירים. כיוון שהישנות המבחן עדיין נמוכה יש לנקוט בזהירות במשקים בהם גידול העגלות לוקה בחסר.

4. מוח 3903 (מגףXבוטח, משק אם - משק פלג מושב כפר הרואה): פר בעל קוו דם ישראלי שבמבחנו הנוכחי שיפר את החמ"מ שלו ב-83 ק"ג. הופעה שניה בלוח הפריים המבוססת על 150 רשומות עם ממוצע של 229 ימיי חליבה ועלייה בהישנות תכונות הייצור שלו ל-92. בנותיו עדיין נמצאות בתחלובה ראשונה. תכונותיו הבולטות ביותר הם ק"ג החלב והחלבון הגבוהים ביותר בלוח, והישרדות בנותיו - 172 ימים. גם הוא, כשאר הפריים שהם בני פריים ישראליים, חיובי בפוריות בנותיו. חסרונו

הבולט הוא באחוזים של מרכיבי החלב ובמיוחד באחוז השלילי של השומן וכן בתאים הסומטים החיוביים. שיפוט בנותיו בממוצע. הפר עדיין לא סיים את מבחן אופן ההמלטה שלו ומכאן שאיננו מומלץ לעגלות עדיין (רק להזרעות מבחן אופן המלטה).

5. בר TV 3966 (בודוויןXפלור, משק אם - מושב ניר גלים): הופעתו הראשונה בלוח ובין ראשוני הפריים הנבחנים של שנת 1999. הפר מאוזן במרכיבי החלב וחיובי מאוד

באחוזים, במיוחד באחוז חלבון. הישרדות בנותיו בממוצע ופוריות בנותיו שלילית במקצת. שיפוט בנותיו בהישנות נמוכה

פריים שמבחנם ירד				
הפרש	PD01		שם ומספר הפר	
	פברואר 2004	אוגוסט 2003		
-82	631	713	3868	ליצ"י
-61	660	721	3651	אבשה
-32	643	675	3822	דנדן
-15	694	709	3889	רצוף
פריים שיצאו מהלוח				
הפרש	PD01		שם ומספר הפר	
	פברואר 2004	אוגוסט 2003		
-385	409	794	3897	רופ
-359	283	642	3851	לידר
-108	552	660	3901	רוז
-88	458	546	3885	רומי
83	827	744	3867	רוגי

פריים נבחנים

1. סופון 3811 (סקוררXפצפון, משק אם - קיבוץ יזרעאל): הופעה רביעית בלוח הפריים ועדיין שומר על רמה גבוהה מאוד בק"ג חמ"מ. קוו דם ישראלי משני אבות נפוצים מאוד בעדר. מספר בנותיו הוא רק 48 אולם מספר הרשומות שלו עלה ל-90 כאשר מרבית בנותיו נחלבות בתחלובה שניה. ממוצע של 289 ימי חליבה ב-31 עדרים העלו את מהימנות תוצאות תכונות הייצור שלו ל-83%. ערכי החמ"מ עלו ב-47 ק"ג. הישרדות בנותיו היא עדיין הגבוהה בלוח. אינו מומלץ להזרעת עגלות תכונותיו הבולטות הן ק"ג חמ"מ גבוה, רמת סת"ס נמוך, פוריות גבוהה, עטין סביר וגודל גוף קטן. התכונה השלילית שלו הם רגליו.

להזרעת עגלות במשקים שלהם ממשק גידול עגלות לא טוב. תכונותיו הבולטות לחיוב הם ק"ג חמ"מ גבוה, רמת סת"ס נמוך, פוריות גבוהה, עטין סביר וגודל גוף קטן. התכונה השלילית שלו הם רגליו.

2. טורפדו-CV 3881 (טורנדוXפצפון, משק אם - קיבוץ אלומות): הפער בין שני בני "טורנדו" בלוח הפריים גדל ועלה ל-133 ק"ג חמ"מ. פר שנמצא בקבוצת ה-800 ק"ג חמ"מ. בפברואר 2003 הופיע בפעם הראשונה בלוח עם אחיו. חבל ש"טורפדו" חיובי ל-CVM ומכאן שאפשרות ההתאמה שלו לפרות בעדר יורד.

מבחן תכונות הייצור מתבסס על 76 רשומות (מספר בנותיו בתחלובה ראשונה) עם ממוצע של 85 ימיי חליבה. נתונים אלו מצביעים על משנה זהירות בשימוש בהזרעותיו. הפר מומלץ למבחן אופן המלטה בלבד.

6. מסבו 3869 (מסקוטXבוטח, משק אם – קיבוץ צאלים): מאוזן בתכונות הייצור שלו וחיובי בק"ג חלב. שלילי בפוריות בנותיו וחיובי בהישרדותן בעדר. עדיין לא מומלץ להזרע איתו עגלות אולם משקים עם ממשק גידול עגלות טוב יכולים להשתמש בו בזהירות וזאת על סמך ערכי המרה סבירים מהמלטות המבכירות.

7. רצוף CV 3889 (רויאלXפצפון, משק אם – רפת צפון הגולן): הפר היחיד מבני "רויאל" שנשאר בלוח. בהשוואה למבחנו הקודם, בנותיו ירדו מאוד בק"ג החלב שלהן (ב-200 ק"ג) ומכאן שהוא ריכוזי מאוד ומצטיין באחוזי השומן והחלבון. גם הישרדות בנותיו ירדה בכ-100 ימים אולם עדיין גבוהות במקצת מהממוצע. כיוון שהפר הוא נשא חיובי לגן ה-CVM אין הוא יכול להיות בשימוש עם פרות החשודות ל-CVM. המלצת שיאון להזרעת עגלות ירדה בשל תכונה זו. השיפוט הגופני שלו הוא טוב מאוד ובמיוחד בתכונות העטין.

8. טורפץ ET TV 3872 (טורנדוXפצפון, משק אם – קיבוץ אלומות): אחיו המלא של "טורפדו". בנותיו מייצרות חלב ריכוזי עם ק"ג חלב סביר אולם פוריותן נמוכה. בשיפוט הגופני בנותיו מצטיינות ברגלים וגודל גוף. תכונות המלטה גרועות ומכאן שהוא איננו מומלץ להזרעת עגלות.

9. אנשה TV 3651 (אקסטראXבוטח, משק אם – משק נוי מושב באר טוביה): הוותיק ביותר בין פרי הלוח לוח עשירי שלו עם כ-142,000 הזרעות מצטברות בכל הארץ. פוריות והישרדות בנותיו חיובית, ק"ג חלב ושומן גבוהים, שיפוט גופני נהדר. בלוח הנוכחי ההמלצה היא לעגלות בלבד כאשר בניו מזרעים כעגלים צעירים את המבכירות (חלקם מבטיחים מאוד).

10. דנדן 3822 (דאמסלXסנפיר, משק אם – משק מלצר מושב כפר ידידיה): הופעתו הרביעית בלוח הפריים, תמיד מבוקש ע"י ציבור הרפתנים וזאת בעיקר בשל תכונות הריכוזיות שלו במרכיבי החלב והשיפוט הגופני המעולה- במיוחד בעטין, רגליים ובמבנה גוף איננו מומלץ להזרעת עגלות.

11. ליציי CV 3868 (ליליXפצפון, משק אם – קיבוץ בית העמק): פר עם שיפוט גופני טוב המופיע פעם שלישית בלוחות הפריים. היחיד מבני "לורד לילי" שנשאר עדיין בלוח. בנותיו החלו את התחלובה השניה כשסך הרשומות שלו הוא 197 עם ממוצע של 262 ימיי חליבה. מצטיין בעיקר באחוזי שומן גבוהים ותאים סומטים נמוכים מאוד. בהשוואה ללוח הקודם, פוריות והישרדות בנותיו בעדר יורדת. חסרונו הבולט הוא בתכונות אופן ההמלטה שלו אשר אינם מאפשרים המלצה להזרעת עגלות. הפר נשא חיובי לגן ה-CVM ולכן השידוך שלו לפרות החשודות לנשאות בגן זה לא רצוי.

12. מידן 3758 (מידאוXגנדי, משק אם – קיבוץ רבדים): הופעה שלישית שלו בלוחות הפריים. הפר הוא דוגמא לתנודות של הפריים בכניסה ויציאה מהלוחות. הוא חזר ללוח הנוכחי עם 684 רשומות המחולקות בשלוש תחלובות כשממוצע ימיי החליבה בהן הוא 181. תכונותיו הבולטות הן אחוז שומן גבוה, פוריות בנות גבוהה והישרדות טובה של בנותיו בעדר. ההמלטות הקלות של בנותיו גורמות לו להיות אחד הפריים המצטיינים באופן המלטה. מומלץ להזרעה בעגלות.

13. מרסיה 3904 (מרקהXסיוז, משק אם – קיבוץ גנוסר): פר צעיר מבטיח שנכנס ללוח בפעם הראשונה עם 393 בנות בתחלובה הראשונה עם ממוצע של 131 ימיי חליבה. בנותיו מאוזנות במרכיבי החלב עם תכונות עטין טובות מאוד. פוריות בנות נמוכה עם תאי רת"ס גבוהים מביאים להמלצה נמוכה בשימוש. אין הוא מומלץ להזרעת עגלות.

14. סקובו 3803 (סקוררXבוטח, משק אם – מושב נורדיה): גם הוא פר שבעברו היה צעיר מבטיח וסוגר את רשימת הנבחנים בלוח ברמה של 584 ק"ג חמ"מ. בנותיו שופעות בחלב, הן שורדות בעדר ופוריות חיובית. אחוזי השומן והחלבון שליליים. תכונותו הבולטת היא באופן המלטה טובה ולכן מומלץ לעגלות באחוז גבוה לעגלות.

סיכום